GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna złp. 12. N^ER 241. *Poiedynczy numer na welinowym papierze gr. 10.*

PIĄTEK DNIA 7 PAŹDZIERNIKA 1831 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godzina		Barometr na 0° c.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
	7	27 8, 409	+ 9. 1	+ 6,0	połud: wsch: słaby	Pochmurno	
6.	12	„ 8, 538	+13. 6	+ 7,0	wschodni sredni	„ „	
	3	„ 8, 591	+13. 4	+ 7,2	„ słaby	„ „	
	9	„ 8, 914	+ 9. 7	+ 6,0	„ „	„ „	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Kraków. —

Komitet Żywności Woyska.

Stósownie do rozporządzenia wyższego z woli JW. Rüdigera jenerała komenderuiącego oznaymionego, ostrzega wszystkich dostarczaiących iakiekolwiekby artykuły żywności lub furażu dla woysk cesarsko-rossyyskich, ażeby osoby woyskowe które takowe artykuły z mocy assygnacyi komitetu żywności woysk lub trebowań odbierać będą zaraz natychmiast na tychże na dowód odebrania piśmiennie kwitowali, inaczey wypłata przyznaną nie będzie.

W Krakowie dnia 4 Października 1831 r.

Senator Prezyduiący *Bartl.*

Sekr: Kom: żyw: W.C.B. *Rayski.*

Warszawa 30 Września.

Z Bożey Łaski

MY MIKOŁAY PIERWSZY

Cesarz i Samowładzca Wszech Rossyi

etc. etc. etc.

Pragnąc przywrócić w woiewództwach składaiących nasze krolestwo polskie, rozprzężony przez wichrzycieli porządek wewnętrznego rządu; przy ciągłey troskliwości o pomyślność naszych poddanych, uznaliśmy za pożyteczne, dla osiągnienia tego stopniami i iak bydź może nayprędzey, postanowić co następuie:

Do zarządzenia woiewództwami królestwa polskiego, ustanawiamy rząd tymczasowy złożony z prezesa i czterech członków.

Rządowi tymczasowemu nadaną zostaie taż sama władza iaką miała rada administracyyna królestwa polskiego, wedle praw i postanowień różnemi czasy wydanych.

Przedmioty szczególniey ważne i przechodzące władzę rządu tymczasowego, tenże rząd przedstawiać będzie naczelnie-komenderuiącemu, stósownie do nadaney mu, przez osobny nasz ukaz, władzy głównego naczelnika w woiewództwach królestwa polskiego.

Do rządu tymczasowego przychodzić maią wszelkie przedstawienia kommissyow administracyynych, z których każda, pozostaiąc w dawnym swoim składzie, zarządzaną będzie przez naystarszego dyrektora jeneralnego.

Stósownie do głównych przedmiotów administracyi, naznaczone zostaią w rządzie tymczasowym, cztery wydziały. Każdy wydział zostawać będzie pod osobnym kierunkiem iednego z członków rządu. Przedstawienia kommissyów w wszelkich przedmiotach, które dotąd rozstrzygali wprost od siebie ministrowie, lub też które przychodziły do rady administracyyney, zanoszone bydź maią do właściwego wydziału w rządzie tymczasowym.

Od tegoż rządu zależeć będzie ustanowienie wewnętrzney organizacyi i biegu interesów w wydziałach onego, równie iak w kommissyach administracyynych. Protokuły rządu trzymane będą w językach ruskim i polskim.

Decyzye rządu tymczasowego, większością głosów wydane, maią bydź wykonywane skoro przez prezesa zatwierdzone zostaną.

W przypadku niezgodzenia się prezesa z większością głosów, przedmiot w którym zaydzie przedstawiony bydź powinien do rozstrzygnienia naczelnie komenderuiącemu.

Komplet rządu tymczasowego składać się będzie naymniey z trzech członków, licząc w to prezesa.

Mianowania i dymissye urzędników zależeć będą od rządu tymczasowego, wyiąwszy tych których mianowanie i uwolnienie naywyższa władza sobie zachowała. Tych ostatnich naczelnie komenderuiący przedstawi nam do zatwierdzenia.

Prezes przez pośrednictwo ministra sekretarza stanu, przesyłać nam będzie tygodniowe wykazy czynności rządu.

Postanowiwszy powyższą początkową organizacyą rządu tymczasowego królestwa polskiego, nieomieszkamy w czasie swoim, w miarę potrzeby, uzupełnić ią dalszemi urządzeniami. Dan w Carskiem-Siele d. 4 (16) września roku Pańskiego tysiąc ośmset trzydziestego pierwszego, panowania naszego szóstego. (podpisano) MIKOŁAY.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Petersburg 17 *Września.* — Ukaz N. Cesarza pod d. 29 sierpnia (10) września do rządzącego senatu, zawiera co następuie: "Na zasadzie organicznego prawa względem rodziny cesarskiey, rozporządzamy: Nayukochańszego syna naszego, dziedzica tronu wszech Rossyy, J. C. W. Xcia Alexandra Mikołaiewicza, we wszystkich przypadkach nazywać: Następcę tronu Cesarzewiczem i Wielkim Xięciem.,,

Senator Nowosilcow przybył tu z Wilna.

N. Cesarz rozkazał, aby 20 lekarzów obeznanych iuż w Petersburgu z leczeniem zaraźliwey choroby cholera, udali się do W. Xięztwa Finladskiego, dla przyłożenia się do uśmierzenia tey choroby. Koszta podróży i utrzymania się tych lekarzów będą z ces. rossyyskiego skarbu zastąpione. Kilkunastu z nich poiechało iuż do Helsingörs.

Wieden 29 *Września.* — Podług doniesień z Galicyi, weszły tam korpus polski Ramorina złożył broń. Ta i 40, dział, które ten korpus posiadał, będą niezwłocznie władzom rossyyskim wydane. Pięciu polskim jenerałom zamek Sieniawa został na odbycie kwarantanny oznaczony. Korpus, który składa się tylko z 9000 ludzi, gdyż kilka tysięcy przed weyściem w ces. Austryackie granice, poddało się scigaiącemu go korpusowi jenerała Rosen, obozuie w 4 oddziałach.

Berlin 1 *Pazdziernika.* — Podług nadesłego w tey chwili przez sztafetę doniesienia, reszta woyska polskiego weszła d. 29 września w granice pruskie i broń złożyła: 4000 weszło pod Schilno, a 10,000 ludzi między Gollub i Strażburg nad rzeką Drewcą i zaraz otoczonemi zostali.

Paryż 24 *Września.* — Onegday udzielił król przybyłemu z poselstwa z Stambułu jenerałowi hr. Guilleminot prywatne posłuchanie przeszło godzinę trwaiące. W wieczór przyięli NN. Królestwo lorda i lordową Gran-

ville. Wczoray pracował J. K. M. z niektóremi ministrami.

Rozporządzeniem z d. 9 b. m. postanowionem iest, że rada stanu stanowić będzie na taynem posiedzeniu względem prawności zdobyczy morskich, ponieważ w tey mierze zachodzić czasem mogą dyplomatyczne względy, które niepowinny bydź publicznie roztrząsane.

Monitor donosi, iż rządowy okręt *la Durance*, powracaiący z południowego morza i Brazylii, przywiózł do Brestu dla kupców francuzkich 340,000 fr.

Minister morski uwiadomił stan handlowy że związki z Hayti nie są przerwane, i że handlowe sprawy francuzkie pozostaią pod opieką pozostałego tam konsula P. Mollien.

Dziennik *Trybuna* użala się, że policya zakazała wczoray roznosicielom sprzedawać po ulicach mowy P. Mauguin i jenerałów Lamarque i Lafayette i one zabrała, gdy tymczasem mowy PP. Guizot, Thiers i hr. Sebastiani bez przeszkody są sprzedawane. Mowa ostatniego iest w drukarni królewskiey w liczbie 10,000 exemplarzów drukowana i roznosicielom rozdana.

Krążą tu teraz bronzowe medale w wielkości pieniądza *Sou*, na iedney stronie z wizerunkiem xięcia Bordeaux i napisem: *Henri Dieudonné*, a na drugiey z kotwicą, sercem i krzyżem z napisem: *Bóg i Król.*

Dnia 20 b. m. w wieczór cesarz Don Pedro odwiedził z swą rodziną królewską rodzinę.

Dziennik *Temps* wyraża: "Uważano, iż podczas roztrząsania adressu do króla w izbie deputowanych oppozycya wynosiła tylko 73 członków przeciw 282, wczoray zaś pomnożyła do 136; a zatem ministeryum liczy teraz 63 przeciwników więcey.„

Fregata *Armida* powiozła d. 15 b. m. 330 ludzi z 21 pułku lekkiey piechoty do Nawaryno.

Bryg *la Fleche*, pod dowództwem porucznika morskiego Lapierre, odpłynął d. 16 b. m. z Tulonu dla rozpoznania nowey wyspy, która się na morzu środziemnem utworzyła. Znayduie się na tym okręcie wyznaczony do takowego rozpoznania przez akademią umieiętności professor jeografii Prevost, z młodym malarzem Joinville.

Lizbona 3 *Września.* — (z dziennika paryzkiego Sporów). Płynąca z Madeiry portugalska fregata zawinęła do Tagu i przywiozła do rządu depesze od gubernatora tey wyspy P. da Costa. Wiadomość, że flotta francuzka zaięła przemocą port lizboński i panią iest Tagu, zrządziła pomiędzy mieszkańcami Madeiry wielkie poruszenie, które zagrażało powstaniem na rzecz Donny Maryi. Gubernator da Costa rozkazał w krytycznem tem położeniu wszystkim woyskom pod bronią stanąć i poczynił rozporządzenia do przytłumienia w zawiązku powstania, co mu się lubo bez niemałey trudności, udało. Gdy konsul angielski wskazany był iako rozszerzaiący lizbońskie wiadomości, przeto gubernator aresztował go w własnym iego domu, postawiwszy przed nim znaczny oddział woyska, który ni tylko konsula z domu niewypuszcza, ale nikomu wchodzić niedozwala. Przy odpłynieniu fregaty znaydował się konsul angielski ieszcze pod aresztem i gubernator da Costa niechciał go uwolnić, póki nieodbierze rozkazów od rządu. Gubernator w swey depeszy prosi o dalsze instrukcye i razem o nadesłanie iak nayspiesznicy posiłków woyskowych, których potrzebuie dla utrzymania wyspy. — Angielskie i francuzkie woienne okręty stoią zawsze ieszcze na przeciwko grobel Sodre i Terreiro da Polo i ćwiczą się od kilku dni w strzelaniu. — Gdy zachodzi wątpliwość iak dalece rząd woysku ufać może, przeto, iak słychać, chcą całą piechotę rozbroić i na nowo urządzić. Wszystkie groble i punkta aż do uyścia Tagu są fortyfikowane. W tey chwili rozchodzi się wieść, że jeneralny intendent policyi odebrał przez gońca wiadomość o powstaniu w Porto i prowincyi Tras-os-Montes.

O Tańcach polskich
(rzecz wyięta z pisma Kazimierza Brodzińskiego o Tańcach.)
(Ciąg dalszy.)

Krakowiak, oznacza lud ieszcze bliski natury i naywyższą wesołość; używany iest u ludu. Daleki od sztuki i zalotności hiszpańskiego tańca Bollero, to ma z nim spòlne, że ze śpiewem iest połączony, i że w obudwu, tańczący wybiiaią takty, w tamtym rzegotkami, a w tym mosiężnemi kòłkami lub podkòwkami. Zresztą Krakowiak bynaymniey nie iest zdolny do tego upięknienia przez sztukę co Bellero. Więcey on okazuie entuzyiazmu i siły, niżeli zręczności. Brzęczenie kołkami, których wieyscy junacy w krakowskiem po kilkadziesiąt u pasa zawieszaią; zawieszenie u tegoż pasa narzędzi potrzebnieyszych, krzesanie ognia podkòwkami, przypominaią lud woienny, i bliski ieszcze pierwotnego stanu społeczności. Poruszenia, ruch, ubiòr i muzyka tego ludu tak są oryginalne, że pewno żadna sztuka tych wesołych taneczników naśladować nie zdoła. Piękny chociaż pstry ubiòr Krakowiaków i Krakowianek, szczególniey im do tego tańca przystoi. Długie Krakowianek w rkocze po dwa splatane, unoszą się w powietrzu za tanecznicą, między kilkadziesiąt wstęgami różnego koloru. Wstęgi takowe oznaczaią całą historyą życia tancerki, gdyż zwykle są podarunkami zalotników, matek i chrzestnych i są nagrodami za żniwa pilnie odbyte, pamiątką odpustu z Częstochowy i t. p.

Krakowiak w formie swoiey iest usymplifikowany polonez, i w porównaniu z tymże iest obrazem pierwotnego stanu towarzystwa. Jeden nayśmielszy i naysilnieyszy rey wodzi między wszystkiemi, iemu wtoruią inni, tak iak on śpiewa, — i tańczą tak, iak on prowadzi. Z resztą, taniec ten uważany być powinien, iako mały balet, wystawuiący zwykłą historyą romansu. Para młodzieży występuie na scenę staiąc przed muzyką; młodzian okazuie się w postawie iuuackiey, nieukrócony ieszcze w młodzieńczey dzikości, napuszony swoią postacią i stroiem; wnet, staie zadumany ze spuszczonemi oczyma, szuka natchnienia do śpiewu, do którego zachęca go okrzyk młodzieży za nim stoiącey, i tak stalą wybiiany, nakoniec dziewica ośmielaiąca go pląsami do śpiewu i tańca. Tanecznik iednę koley obywszy, staie przed muzyką, dozwala sobie zwykle pieśni mogącey tanecznicy dać powod do zawstydzenia, która przeto w pląsach przed nim ucieka; młodzieniec ią ściga daiąc dowòd zręczności w skokach rozmaitych i szybkości. Za trzecią koleią, gdy z dognaną dziewicą do śpiewu staie, on sam przed nią się usuwa, a za nim dziewica dąży, dopóki się iego ramienia nie chwyci: tak połączeni tańczą razem w obięciu, dopóki zakończona muzyka, pasma ich uciechy nie przetnie. (*Dokończenie jutro.*)

DONIESIENIA.

W hrabstwie Tenczyńskiem w bliskości wsi Morawicy, będą sprzedane przez licytacyą w dniu 20 Października r. b. trzy kawałki lasu nad Baczynem nad Chrosną i Popòwką zwaną; w tych częściach znayduie się drzewo i twarde materyałowe; część nad Baczynem ma morgów wiedeńskich dwa i sążni 1135 w cenie szacunkowey złp. 554 gr. 24; część nad Chrosną ma morgów wiedeńskich 7 sążni 1343 w cenie szacunkowey złp. 1602 gr. 21, w końcu część Popòwka zwana ma morgów wiedeńskich 3 sążni 1200 w cenie szacunkowey złp. 312 gr. 6; — przed licytacyą każdy życzący kupienia tych lasów o warunkach w Ekonomii Tenczyńskiey wyczytać sobie każdego czasu może.

Chmielu kilka centnarów w dobrym gatunku w wantuchach znayduie się w dworku na Tenczyńskim; życzący sobie nabycia tam udać się może.

Wdniu 11 Października r. b. 1831 r. o godzin. 10 ranney w Krakowie w gmachu Sukiennice odbędzie się publiczna sprzedarz sreber i kleynotów iako to: łyżek, trzonków, grabek, lichtarzy, solniczek, nomizmatu złotego, zegarka damskiego, kulczyków brylantowych, szpilki i t. p. Chęć licytowania maiących na czas i mieysce zaprasza się.

W Krakowie d. 27 Września 1831 r. Ignacy *Kopyciński* Kom: Sąd.